

Openbaar

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DM/2014/202643
Zaaknummer: 14.0432.29
Betreft zaak: Stichting Belangenbehartiging Opstalhouders Haarlemmermeer –
Hoogheemraadschap Rijnland

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt naar aanleiding van een aanvraag tot een beschikking in de zin van artikel 56, lid 1, van de Mededingingswet.

Inleiding

Op 24 maart 2014 ontving de Autoriteit Consument en Markt (hierna: “ACM”) een klacht van de Stichting Belangenbehartiging Opstalhouders Haarlemmermeer (hierna: “SBOH”) over het handelen van het Hoogheemraadschap van Rijnland (hierna: “HHR”). SBOH heeft deze klacht ingediend door middel van een brief, waarbij tevens ondersteunende documentatie is toegevoegd. Op verzoek van ACM heeft SBOH op 3 april 2014 telefonisch de klacht aanvullend toegelicht.

Inhoud klacht

SBOH beweert dat de prijs die HHR vraagt voor de percelen “oever en water” die recht tegenover de huizen van de opstalhouders liggen te hoog is en niet marktconform. De SBOH verzoekt ACM om onderzoek te doen naar een mogelijk misbruik door HHR van haar economische machtspositie in dit geval.

ACM stelt klachten op prijs, aangezien klachten van groot belang zijn voor de effectiviteit van ACM. Bij ACM komen echter meer signalen en klachten over gedragingen van ondernemingen binnen dan zij aan onderzoek kan onderwerpen gezien de haar beschikbare tijd en middelen. ACM is daarom genoodzaakt om bij de behandeling van klachten een prioriteringsbeleid te hanteren. Dit houdt in dat ACM aan de hand van een weging van het algemeen belang, het individuele belang van aanvrager en eventueel betrokken maatschappelijke belangen bepaalt of zij naar aanleiding van een klacht nader onderzoek verricht. Het aldus bepaalde belang van nader onderzoek naar aanleiding van een klacht wordt daarbij integraal afgewogen tegen het belang van onderzoek in andere zaken. Gelet op de opdracht die de wetgever aan ACM heeft gegeven, hecht ACM bij deze belangenafweging veel gewicht aan het algemeen belang. Het algemeen belang dat betrokken is bij onderzoek van ACM, bepaalt ACM aan de hand van een aantal prioriteringscriteria. Deze prioriteringscriteria zijn: het economische belang, het belang voor de consument, de ernst van de vermoedelijke overtreding en de doeltreffendheid en doelmatigheid van het optreden van ACM.

Besluit

Vooronderzoek ACM

Om de bovengenoemde belangafweging te kunnen maken en de klacht te beoordelen heeft ACM een vooronderzoek uitgevoerd. ACM heeft in dat verband de klacht met bijlagen bestudeerd, SBOH telefonisch de klacht aanvullend laten toelichten en vragen gesteld aan HHR. Daarnaast is deskresearch verricht. In het licht van de bovengenoemde belangenafweging geeft ACM momenteel voorrang aan andere onderzoeken. In het navolgende wordt uiteengezet hoe de NMa de verschillende belangen heeft gewogen. Hierbij zal worden ingegaan op het economisch belang, het consumenten belang en de doelmatigheid van optreden door de NMa naar aanleiding van de klacht.

Economisch belang

Bij dit criterium gaat ACM na welk economisch belang er met de gedraging is gemoeid. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de schade die de mogelijke inbreuk veroorzaakt of heeft veroorzaakt op de Nederlandse economie. In het vooronderzoek is gebleken dat het economisch belang van de gedragingen als gering moet worden beschouwd. Op basis van een eerste inschatting lijkt de markt waarop deze gedragingen plaatsvindt aangemerkt te moeten worden als de markt voor stukken oever en water aan de Ringdijk. Een ruimhartige benadering van de omzet op deze markt leidt tot de vaststelling dat deze maximaal omstreeks EUR 4 miljoen bedraagt. Het economisch belang van de betrokken gedragingen wordt door ACM derhalve gering geacht.

Consumentenbelang

In het kader van dit criterium beoordeelt de NMa of de gestelde inbreuk daadwerkelijk gevolgen heeft voor de consument als eindgebruiker. De gedragingen waar de klacht op ziet, hebben betrekking op de ongeveer 2000 opstalhouders aan de Ringdijk in de Haarlemmermeer. Hiervan zijn ongeveer 1400 aangesloten bij SBOH. Dientengevolge zijn er maximaal 2000 potentieel benadeelde opstalhouders. Het consumentenbelang gemoeid met de overtreding wordt derhalve door ACM gering geacht.

Doelmatigheid

Bij de belangenafweging voor het starten van een onderzoek wordt ook beoordeeld of optreden van ACM doelmatig zou zijn. Om de doelmatigheid te beoordelen kijkt ACM naar de benodigde inzet van middelen om de zaak rond te krijgen. Voor het onderzoek waar SBOH naar vraagt is een aanzienlijke inzet van middelen nodig aangezien het niet onaannemelijk is dat, naast het volledig in kaart brengen van de werking van de markt, een kostenonderzoek en een juridisch en economisch contextonderzoek nodig zal zijn om eventuele mededingingsrechtelijke effecten aan te tonen. Een dergelijk onderzoek zal veel capaciteit vragen van ACM. Daarbij is het nog niet duidelijk in hoeverre uitsluitend bewoners het recht hebben om een steiger aan te leggen of de keuze kunnen maken om het perceel vrij te houden. Er lopen zoals SBOH heeft aangegeven momenteel nog rechtszaken over dit punt.

Openbaar

Besluit

Deze onduidelijkheid vergroot de complexiteit van een eventueel onderzoek door ACM.

Tegen de achtergrond van het geringe consumentenbelang, het geringe economische belang en de omvang en complexiteit van een eventueel onderzoek acht ACM de doelmatigheid van optreden in deze zaak gering.

Conclusie

Gezien het bovenstaande weegt het belang van onderzoek naar aanleiding van deze klacht minder zwaar dan het belang van onderzoek in andere zaken. ACM zal dan ook geen onderzoek doen naar aanleiding van deze klacht. Dit sluit overigens niet uit dat de afweging in de toekomst anders zou kunnen uitvallen.

Datum: 8 mei 2014

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

w.g.

mr. N.M. Aartsen
Teammanager
Directie Mededinging

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na dagtekening van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, 's-Gravenhage. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.